

Előfizetési árak:

ostán vagy házhoz küldve:

Egész évre. 20.— kor.
Félévre. 10.— kor.
Negyedévre 5.— kor.
Egy hónapra 1.70 kor

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egy cm. területen-
ként 8 fillér.
Nyilttér és magán-
érdekű közlemények
soronkint 40 fillér.

Megjelenik
minden nap, az ün-
nepek és vasárnapok
kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Koncz Ákos.

Felelős szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Közüktatási beruházások.

Debreczen, szept. 27.

Állami berendezkedésünk nagy munkájában eljutottunk odáig, hogy végre közüktatásügyünk céljaira is nagyobb összeget áldozhatunk. Az új beruházási kölcsön felhasználásánál a közüktatásügyi kiadások tizenhatsz millió koronával szerepelnek. Minden fillér, a mit a közüktatásügyre és a magyar kultúra fejlesztésére költünk, százszorosan hozza meg kamatait s különösen a népüktatás céljaira kiadott összegek térülnek meg sokszorosan; azért benső örömmel vesszük tudomásul, hogy Wlassits Gyula közüktatásügyi miniszter tárczája javára az új beruházási kölcsönből tisztán elemi iskolai épületekre két millió korona s még ezenkívül a költségvetésen kívül háromszázezer koronánál is több fog fordítani.

Népüktatásunk tervszerű s rohamos fejlesztése Wlassits Gyula vallás- és közüktatásügyi miniszternek köszönhető, kinek a magyar nemzeti nevelés körül szerzett érdemeit akkor tudjuk kellőleg méltányolni, ha az általa életre keltett közüktatási intézmények statisztikáját figyelembe vesszük.

Közismeretü tény, hogy az állami népiskolák számának gyarapításával egyenes arányban áll a magyar nyelv terjeszkedése és hódítása s hogy egyetlen állami népiskola többet használ a magyarság terjesztése ügyének, mint száz rendelet vagy egyéb jószándéku, de kevés eredményü állami vagy törvényhatósági intézkedés. Hogy mily fontos mozzanat nemzeti törekvésünk szempontjából a népiskolák hatása, ennek igazolásául csak azon egyetlen körülményt hozzuk fel, hogy fővárosunkban 1873-ban még a népiskolai tanulóknak 37 százalékát kellett németajkunak beírni, ma már csak 9 százalék oly gyermek találhatik, kit nem lehet magyar nyelvünek beírni.

A magyar népüktatásnak egy igen tekintélyes része ezidőszert nem az állam, hanem a felekezetek és a politikai községek kezében van letéve s tapasztalhattuk az újabb időben, hogy a felekezetek bármily erőt fejtenek is különben ki népiskoláik fejlesztésében, nem képesek a rohamosan terjedő igényeknek megfelelni s így mindinkább előtérbe nyomul annak szükségessége, hogy minél több felekezeti iskola államivá változtassék át. Teljesen méltányolni tudjuk a felekezetek

azon törekvését, hogy iskoláik fenntartásához ragaszkodnak, mert el kell ismernünk, hogy valamint a nemzetiségek az állami népiskolák útján magyarosodnak, épen olyan igazság az is, hogyha a felekezetek a népiskolát kezeikből kiengedik, ezáltal közvetlen befolyásuk a népre nagy mértékben csökken, mert bár a vallásüktatásnak az állami iskolákban is megfelelő tér nyílik, itt mégsem a legfőbb szempont a felekezeti vallásüktatás.

A vallásüktatás nevelés azonban az állami népiskoláknak is egyik főfeladatát képezvén, ott, ahol a felekezetek anyagi erővel nem rendelkeznek iskoláik fenntartására és a szükséghez képest fejlesztésére, az államnak joga, sőt kötelessége a népüktatást saját hatáskörében ellátni s a felekezetek is sokkal jobban teszik, ha az állami, mint az úgynevezett községi iskolák intézményéhez ragaszkodnak.

A közüktatásügyi beruházások tehát a legjobban jövedelmező befektetéseket képezik a magyar nemzeti állam és az egységes magyar társadalom javára s óhajtandó, hogy ezen a téren minél nagyobb erőfeszítést tegyünk és óhajtandó az is, hogy az állam oly exponált nem-

TÁRCZA.

A pezsgős pohár.

— A „Debreczeni Ellenör“ eredeti tárczája. —
Írta: Koncz Ákos.

Már hajnalodott, mikor hazamentek a bálból, melyet a kis város jogászfisága rendezett. Mint mondani szokták, sikerült multság volt s a megyei urak közül is sokan vettek részt abban. A leányok agyon-táncolták magukat, a mamák boldogan szorongatták egy-egy jobb parthie reményében a szomszéd fiatal földbirtokosok kezeit, csak a papák bosszankodtak, mert a tarokk-parthie feloszlott, pedig még szerettek volna egy-egy pagátot elfogni.

Mikor az uri társaság nagy rajokban kaczagva, tolongva vonult a lépcsőn a kocsihoz, a kapu bejárat alatt levő kávéházból a félig nyitott ajtón keresztül vig nótázás hallatszott ki. Bede Ella meg nem állhatta, hogy be ne tekintsen egy pillanatra, mert ismerősnek tünt fel előtte az egyik nótázó hangja.

Nem is csalódott, mert Deér Laczi mulatott ott a fiukkal. Szilaj kedvében épen a kontrást ölegette, mikor Bede Ella benézett. A többi urak a reggeli szürkületben, mely a pislogó lámpákkal kelt harcra, alaposan el voltak ázva és gyürött frakkjukban egyáltalában nem voltak valami bódító kinézésűek.

Talán önfelédten még tovább is nézte volna Bede Ella a társaságot, ha Deér Laczi a kezében levő pezsgős poharat a falhoz nem vágja úgy, hogy az ezer darabba repült

szertesztét. Ilyet még nem látott Bede Ella, azt meg épen nem is álmodta, hogy Deér Laczi, a női társaság ezen beczégetett gavallérja ilyen multságokban is részt szokott venni. Épen azért bizonyos keserüséggel és esalódással szállt fel a kocsi, kaczagó kedve átesapott a szomorúságba s mikor otthon szobájába vonulva egyedül maradt, a megvetés bizonyos érzésével gondolt Deér Laczira, a kit jövendő élettársául szemelt ki magának.

Másnap, midőn a délutáni órákban Deér Laczi a Bedék szalonjába benyitott, hamarosan észrevette a hűvös fogadtatást, melyben Ella részesítette. A leány szótalan volt és egyáltalában nem látszott törődni Laczival, ki kénytelen volt a kisé nagyot halló mamával társalogni.

— Miért olyan roszkedvű? — kérdé végre Laczi, mindenáron szóra akarván birni a hallgatag leányt.

— Egy kisé fáj a fejem — válaszolt Ella anélkül, hogy szeméit felvetette volna himséséről. — Ilyenkor keresem a csendet s épen azért remélem, nem veszi rosz néven, ha szobámba megyek egy kisé pihenni.

Mielőtt Laczi felelhetett volna, Ella felkelt asztala mellőls egy fűhajtással üdvözölve Laczit, a szényegajtó mögött eltűnt.

Deér Laczi nem is gondolt arra, hogy éjszakai duhajkodásának egy pillanatra tanuja volt a szép leány s el se tudta gondolni okát azon hidegségnek, melylyel Ella fogadta. És talán eszébe sem jut a pezsgős poharaknak falhoz való verése, ha Bede Ella el nem mondja Laczinak az esetet.

Deér Laczi mentegette magát a mama előtt, ki hatalmas predikációt tartott László

urnak a szolidságról. Elmondta, hogy egy cseppet sem csodálkozik azon, ha Ella neheztel, mert jövőjét nem bizhatja olyan emberre, aki napról-napra pezsgős és vig társaságok nélkül nem tud élni. Ehhez az élethez nagy vagyon kell, már pedig ő nem adhat leányával csak ötvézezer forintot, mert több gyerek is van a háznál. A megyei első aljegyzőség meg nem valami dus javadalmasú állás, előléptetésre meg nincs kilátás, mert alispán, főjegyző még nagyon fiatal emberek.

— Azután meg — folytató Bede Ella — völegényembernek nem is illik a koresmában éjszakázni, mert aki boldogsága küszöbén sem tudja odahagyni a léha társaságokat, bizonyára házasember korában se éri be a csöndes családi élettel. Mi türes-tagadás benne, — fejezé be Bede Ella — én sem tételeztem volna fel magáról, hogy menyasszonyát otthagyja csak azért, hogy cigányokat csókolgasson és pezsgős poharakat verdeszen a falhoz.

Laczi, a ki csak könnyelmű volt és nem rosz, belátta, hogy nem jól cselekedett és épen azért nyomban bűnbánólag bevalotta vétkét. A mama magában már meg is bocsátott Laczinak, de úgy tett, mintha haragudnék, kijelentve azt is, hogy alig hiszi miszerint Ella hamarosan elfelejtene azt az udvariatlanságot.

Deér Laczit most már boszantani kezdte a dolog s pár pillanat mulva távozott azon szándékkal, hogy ha Ella daczol, ő is daczolni fog. Nem ismerte azonban az Ella határozottságát s csak akkor döbbsent meg, mikor az esti posta a következő tartalmu levelet hozta menyasszonyától:

zetiségi helyeken, hol a népoktatás különben is teljesen el van hanyagolva, mint a románok lakta vidékeken, valamint az észak-magyarországi részeken, kizárólag maga vegye kezébe a közoktatás ügyét. Épen azért részünkről nem tartjuk elégnek azt a kétszáz ezer forintot, mely a beruházási kölcsönből az észak-magyarországi állami iskolákra előirányoztatott.

Már volt alkalmunk említeni, hogy közoktatási politikánk helyes irányban működik akkor, midőn ott, hol a felekezetek a népoktatás feladatait elvégezni elegendő anyagi erő hiányában képtelenek, a népiskolákat kezébe veszi, vagyis államosítja.

Ez a tétel, mely általánosságban tekintve, egészen helyes alaptól indul ki, némi módosításra szorul ott, hol a felekezeti iskolák magyar nemzeti missziót teljesítenek. Mert az ily helyeken határozottan elhibázott intézkedés volna a felekezetektől a közoktatás gyakorlását elvonni. Ily helyeken az állam feladatát inkább az képezi, hogy a felekezetek segítségére siesen s előmozdítsa törekvéseiket s őket állami segélyben részesítse s ezért keveseljük azon beruházásokat, melyek a felső-magyarországi részeken a felveendő kölcsönből előirányozva vannak.

Reméljük azonban, hogy habár ez alkalommal a pénzügyi érdekek határt szabnak Wlassits közoktatásügyi miniszter törekvésének, fog a miniszter legközelebb alkalmat találni arra, hogy a nemzet óhaját ez irányban is megvalósítsa.

A haladás e téren különben is oly szemebetűnő, hogy a kulturális

haladás iránt érzékkel bíró minden magyar önérettel tekinthet vissza népoktatásunk multjára, mely alig néhány évtizedre terjed s mégis oly eredményeket képes felmutatni, hogy a párisi világversenyen elsőrendű pályadíjra érdemesített.

A közegészségügy államosítása. A községi és körorvosok államosításának tervezete, mint teljesen illetékes helyről értesülünk, tényleg a községek adminisztrációjának reformjával foglalkozó hivatalos tervezetek része és mint ilyen, az országos közegészségügyi tanácsnak adatott ki véleményadás végett. Ez a testület bizonyára módját fogja ejteni annak, hogy a különösen érdekelt községi és körorvosok véleményét is meghallgassa, oly formán, hogy néhány kiváló körorvost a tanácsba meghív.

Exczenrikus lelkek.

Debreczen, szeptember 26.

A miveltség előhaladásával azt hinnők, hogy az izlés is fejlődik, tisztul, finomul. Sajna, a mindennapi élet, a tapasztalat az ellenkezőről teszen tanúságot.

Az emberek mai napság sokat élnek és korán kezdik az élvezetek poharát szürcsölni.

Hagyján, ha még csak szürcsölnék, de hörpentegek is belőle, még pedig jókorákat!

Ez a korai élet és az élvezetek poharának a fenéig való kiürítése oka annak, hogy az emberek idegei hamar eltompulnak, petyhüdté válnak és csak különös, nem mindennapi dolgok, események és jelenségek képesek az ilyen eltompult idegizetre ingert gyakorolni.

A jó izlés eme dekadenciája, az élvezetek mámorában eltompult idegek petyhüdtége oka ama sok exczenrikus dolgoknak, a melyek napról-napra tért hódítanak és a jó izlést a feje tetejére állítják.

Ha normalis agyu és jó izlését még el nem vesztett író, regényt vagy szindarabot ír, azt nagyon kedvesen olvassák és nézik meg.

A közönséges életből vett és fes-

tett jelenségek egészen hidegen hagyják a nézőt.

Ki érdeklődik ma egy közönséges panoráma, cirikus, vagy akrobata látványosságai iránt?

Minket még bámulatba ejtett a csepürágó, gaukler, a trapez-művész; az Igmandi kispap, a Peleskei notárius, a Molnár és gyermeke című színművek teljesen kielégítették műzslésünket: Jókai és Jósika regénein sirtunk és kacagtunk.

A fin de siecie azonban megváltoztatta az emberek lelki világát, felfogását, izlését, itélő képességét.

A 12—15 éves leánygyermek is jólakhatik, sőt eszmört is kaphat a Trilbytől, a Hálókoesik ellenőrtől, a Mozgófényképektől stb. épületes szindaraboktól.

Jókai, Jósika, Vas Gereben, Tóth Kálmán és Eötvös halhatatlan műveit kiszorították a léha, a trágár „Félszüek“, „Az első nászój“, „A szerelem pszichológiája“, „Félangyalok“, „Bukott nők“ című czédaságokkal, házasságtörésekkel spékelt művek, amelyek csak izgatják a még tapasztalatlan olvasó fantáziáját és rontják jó izlését.

Olyan az a nagy közönség, mint a nagy „kaczenjammeres“ ember egy grand muri után: csak a jó savanyu káposztalé, jó borsosan, képes a gyomra falait izgatni és éhségre ingerelni.

Sietnek is a gauklerok az ilyen korhelylevelekkel kedveskedni!

Az egyik művész pl. üveget eszik és tüket iszik rá; egy másk valóságos rostát csinál a nyelvéből, egy harmadik keresztülkasul szurkálja arcát, hasát, kezét-lábát egy zsák tüvel.

Ismét egy másik meztelen lábakkal tánczol üvegeserepeken; spiritusszal, petróleummal leönti ruháját és ott a közönség szemelattára meggyújtja azt magán.

Az egyik hős tolókosin transzportálja életépárját a föld körül; két másik hírnevet hajhászó ipse egy heidelbergi hordót gördít Párisba.

Vajjon mennyiben érdekelheti azt a nagy és művelt közönséget, hogy X. vagy Y. gyalogszerrel, pénzzel avagy a nélkül, biciklin-e, avagy bukfenchezve járja körül e sártekét?

Milyen bravour van abban, hogy valaki alizarin tintát iszik fekete kávé helyett és

„Uram! A jeggyürüt és hozzám intézett leveleit, melyek telve vannak hazugságokkal, visszaküldöm. Jobb most elválnunk, mint később, midőn az elválás erőszakossága miatt talán fájna mindkettőnknek. Én nem leszek az ön felesége, egyszerűen azért, mert ön nem méltó az én kezemre. Önnek nem való a házaselet, legalább nem való még most, midőn egy oly dologról nem tud lemondani, a melyről egy házaseletnek okvetlenül le kell mondani. Csalódtam önben és ez a csalódás, nem tagadom, fáj. Idővel azonban a fájdalom is elmulik, főleg ha nem látjuk egymást. Én igyekszem önt kerülni és felteszem lovagiaságáról azt, hogy távol marad tőlem. Isten önnel: Bede Ella.“

Ehhez az illatos levélkéhez nem kellett kommentár és Deér Lászlónak nem volt egyéb tennivalója, mint a gyürüt és leveleket egy udvarias levélben visszaküldeni. Nem esett ugyan jól neki ez a rövid utkiadás, könnyelmű lelke azonban nagyobb fájdalmat nem érzett és pár nap mulva teljesen elfejtkezett Bede Elláról, annyival is inkább, mivel Bedéné leányával a téli hónapokra Budapestre költözött.

Deér Laczi ismét visszatért vig asztalátraihoz, kik örömmel fogadták a megtérőt. Az elválás okát, — mint gentlemannok — nem firtatták, annyival is inkább, mivel Torday Pista áperte kimondta, hogy a dolog vége minden szakítás mellett is az lesz, hogy Beér Laczi újra belebolondul Bede Ellába és egy-egy két év mulva feleségül veszi...

Bede Ella meg bálokról, bálókra járt s csakhamar ünneplés vette körül, a hol megjelent. Ez hízelt ugyan hiuságának, de azért egy-egy áttánczolt éj után, mikor

sorra szedte udvarlói, egyet sem talált külnöbnek Deér Laczinál. Néha-néha meg is bánta, hogy olyan röviden tuladott az aljegyzőn, kinek elvégre is az volt a legnagyobb büne, hogy néhány pezsgős poharat jókedvében a falhoz röpített. Ella azonban az édes anyja előtt a világért sem árulta volna el, hogy néha-néha jó érzéssel gondol Deér Laczira, mert sokkal büszkébb volt, hogysen hirtelenkedését beismerte volna Bedéné előtt, ki teljesen szabadkezet adott leányának jóvendőbelijének megválasztásához.

Mikor aztán tavaszra fordult az idő, Bedéék is hazatértek. Nagy sürgös-forgás volt akkor a kis városban, mert Gogán Péter lemondott a mandátumról. A szabadelvű párt Deér Laczit kiáltotta ki jelöltnek, ki olyan esinos és okos programbeszédet mondott, hogy a helyi lapok öles vezércikkelyekben foglalkoztak a jelölt személyével. Nem csoda tehát, ha Deér Laczi óriási szavazattöbbséggel képviselő lett és megnyílt előtte egy szép jövő és a legelőkelőbb családok vetekedtek a fiatal képviselő barátságán.

Mivel az öreg Bede Kristóf volt a választás elnöke, Deér Laczi nem kerülhetett ki a Bede-családnál való látogatást. Az illem és hála egyiránt azt parancsolták, hogy az öreg urnak saját házában köszönje meg jóindulatu pártfogását. Nem is soká habozott Deér Laczi, hanem elment Bedéékhez, hol szivesen fogadták. Ella azonban nem mutatkozott a vizit alatt, a mi láthatólag kellemetlenül hatott az új képviselőre.

Deér Laczi csakhamar felköltözött a fővárosba, hol a komoly munkához látott.

Ügyvédi irodát nyitott és szorgalmasan dolgozott a bizottságokba. Nevét, tehetségét csakhamar szárnyára vette a hír s mi tagadás benne, Ella büszke volt, mikor Deér Laczit dicsérni hallotta.

A felkapott fiatal embert csakhamar körülrajongták, legjobban szerették azonban Gegény miniszteri tanácsos családjában, hol nagyon gyakran megfordult Deér Laczi. Halálosan beleszeretett Gégény Margitba, ebbe a lenvirág szemű leányba, ki szép és kaczer volt. Laczi nem is habozott sokáig, hanem megkérte és néhány hónap mulva boldogan indult szép asszonyával külföldi nászutjára, abban a boldog hitben, hogy szerencsésjé ezen házasságával betetőzte.

Deérné azonban mint asszony is kaczer maradt. Eleinte Laczi mosolygott ezen a kaczerságon s úgy gondolta, hogy majd otthon megkedveltetí feleségével a csöndes, nyugodt házaseletet. De csalódott. A beczéztetett, elkényeztetett asszony folyton a társaságokat kereste, sőt Deérnek csakhamar besugták jóakarói, hogy felesége egész sűrűn fogadjja Kaba Imrét, a leszámítoló bank főnökét.

Deér csakugyan meglepte egyszer a szerelmes párt turbékolásuk közepett. A többi magától jött. Az udvarlót Deér Laczi felhevülésében egyszerűen kidobta, az asszonyt egy udvarias levélben visszaajánlotta a tanácsos uréknak, azután párbajozott s ráadásul arra, hogy a feleségét elcsalták tőle, még sebet is kapott úgy, hogy három hétig feküdt az ágyat.

Betegsége alatt Deér Laczi nem egyszer gondolt Bede Ellára, akinek talán még is csak volt egy kis igaza, mikor nem tar-

itatós papirost harap rá karlsbadi ostyagyanánt?

Mennyiben érdeklí az a nagy világot, hogy a szabók hőse lédában málhaként utaztatja magát Bergengóziába.

Amde az élvezetekben eltompult izlésnek extravagantiák kellene, rémes mesékre, hajmeresztő dolgokra van szükség, hogy szórakoztassa, hogy mulattassa a nagy közönséget.

A menagériák, az exotikus állatok pusztá látása, a gimnasztika, a testi ügyesség bemutatása nem nyújt elég szórakozást, hajmeresztő produkeciókat kell bemutatni az excentrikus embereknek. Alsóst játszani a fenevadak ketrecében, frizurát csinálni Nubia párduczának és a fejét bedugni az oroslán torkába, az már valami.

Ha valaki hosszas tanulmány után korszakalkotó dolgot mutat be a nagy világnak, az legföllebb a tudósokat érdeklí. De ha egy gaukler a Boa Constriktorral parolázik és a jeges medvével kankánt jár, annak tapsol az egész világ. És az excentrikus lelkek folyton-folyvást szaporodnak.

Eleintén csak a nőket ejtette hatalmába a különczködés, az excentrikus hajlam, majd a férfi-világra is ragadt.

A nők bicizliknek, szivaroznak kártyáznak és versenyt isznak a férfakkal, az már a napirendhez tartozik. Azon sem utközik meg senki, ha egy nő egy farka kutyával megy vadászni és a turfon rakja a totalizátornél a tipeket.

Hogy eme excentrikus hajlamok kivetkötetik a nőt az ő nőiességéből és leveszik róla azt a zománcot, a mely a nőnek báj és igézetet nyújt; hogy a családi élet, a gyermekek nevelése sokat szenved ezen különczködés által: ki törődik ezzel?

Igazán ideje volna már, hogy a társadalom vesse ki magából eme excentrikus hajlamot, a hogy kiszedje a salakot a kohókból, hogy el ne rontsa a tiszta fémét. Mert mi lesz a társadalomból, ha az excentricitás folytatja örült hódításait?

Kuthi Zsigmond.

A kínai háború.

— ■ x p r e s z t u d ó s í t á s . —

Budapest, szept. 26.

Waldersee grófot, a nemzetközi csapatok főparancsnokát, mint táviratunk jelen-

tette, mára várják Takuba. A sürgönyök továbbá azt a meglepő értesülést tartalmazzák, hogy a gróf szárazföldre lépve, nyomban követelni fogja a boxer-mozgalom öt vezérének haladéktalan kiszolgáltatását, ami ha a kitűzött határidőn belül meg nem történik, akkor következik a háboru hivatalos megüzenése. A sürgönyök sem azt nem mondják meg, kik azok, akiknek a kiadását követeli Waldersee gróf, sem azt, hogy kinek a nevében akar háborut üzeni Kinának. Ő nem mint német tábornagy megy Pekingbe, hanem nemzetközi megbízás alapján, mint az összes európai, amerikai és japán csapatok főparancsnoka. Egyoldalulag Németország nevében tehát nem járhat el, hacsak le nem teszi nemzetközi tisztségét. Másrészt pedig éppen most alig tehető föl, hogy a hatalmasságok ilyen döntő rendszabályra nézve megállapodásra tudnának jutni.

A hatalmasságok egyetértése a kínai bonyodalomban kevésbé kedvező képet nyújt. Az Egyesült-Államok különválása veszedelmes rést ütött az eljárás egyöntetűségén, azonfelül Oroszország bizonytalan magatartása szintén csökkent a hatalmasságok fellépésének a súlyát. A pétervári kormány elvileg helyesli ugyan a német javaslatot, a kivitelre nézve azonban annyi föltétele és követelése van, hogy hirtelenében meg sem mondhatjuk, tulajdonképen támogatni vagy megbuktatni akarja-e Bülow gróf tervét. Az orosz diplomáciának ez régi rendszere. Látszólag helyesel valamit, amit minden eszközzel megfúszítani igyekezik. Ekképen hártja el magáról a felelősséget eljárásának esetleges súlyos következményeiért. Természetes következménye annak, hogy Oroszország inkább ázsiai, mintsem európai hatalom, amely azonban megóvni igyekezik európai jellegét. A Bülow gróf jegyzékére adott válaszon kívül kedvezőtlen szinben tünteti fel az orosz politikát, hogy mindenáron kezében akarja tartani Li-Hung-Csangot. Tien-Csinben alig lehetett hozzáfárni az oroszoktól és nem lesz másképen Pekingben sem, ahova az alkirály f. hó 23-án érkezett meg.

Az Egyesült-Államok eljárása annyival kedvezőbb, a mennyiben egészen tiszta és világos. Az Unió forma szerint elvált a hatalmasságok konzertjétől és külön tárgyalás megkezdésére utasította pekingi követét.

Függetlenül a többi hatalmasságok elhatározásától, október 1-én visszavonja csapatait Kinából és mindössze 1500 embert hagy Pekingben a követség védelmére. Oroszország és az Egyesült-Államok magatartása bírja arra a Kölnische Zeitung-ot, hogy nyíltan foglalkozzék azzal a kérdéssel, micsoda eredményre lehet kilátás, ha a hatalmasságok összessége helyett csak némely érdekelt hatalmasságok fognak ezentúl szembeállani Kinával. Laptársunknak valószínűleg sugalmazott berlini értesülése arra a következtetésre jut, hogy ez a változás egyáltalán nem kockáztatja a sikert. Azt azonban nagyon megfontolandónak mondja, hogy lehet-e diplomáciai tárgyalást kezdeni a kínai császári kormányval, a mikor az idegenellenes mozgalom legmegbélyegzettebb vezetői állanak az élén, a kik erősen készülnek a háborura Európa ellen.

A helyzet Kinában élesen megvilágosítja azt a hátrányos hatást, a mit a hatalmasságok diplomáciai egyenetlensége előidéz. Minden oldalról érkező tudósításaink egyértelműleg azt mondják, hogy a kínai udvar és kormány nagy erőfeszítéssel harcra készülnek. A pekingi tárgyalás üres komédia, a melyet azért rendeznek Tuan herceg és társai, hogy időt nyerjenek csapatok gyűjtésére, fölfegyverzésére és kiképzésére. Az udvar és a kormány egészen Tuan herceg befolyása alatt áll, a herceg pedig az özvegy császárnéval szövetezve, semmi szin alatt sem akar békét. Arra számíthatnak, hogy a hatalmasságok elébb-utóbb összevesznek egymás között és akkor azután a kínaiak diadalmaskodnak. Némely kormányok magatartása valóban igen alkalmas arra, hogy megerősítse ezt a hiedelmet.

A jáger.

Ahogy belépek a rácsos kis kapun, ott pihen a jáger, a püspök vadásza. Nagy vörös ember volt, valamikor úgy maradt a falunk nyakába a német világból. Valahol cseh földön rengett a bölesője; hogy azután lekerült mihozánk zsandárnak, itt ragadt végkép. Ahogy letűnt egykor a sárgafekete világnak, hát ő vette fel először a zsinóros attilát. Az a föld, az édes, amelynek porába annyi a magyar vér, annyi a magyar szív, idehódította. Együtt dalolta a mi magyar nótáinkat, magyar leány lett a kicsi felesége, csak a magyar szót nem tudta sohasem törni. Vörös volt a bajusza, szakáll, de különösen a nagy görbe orra a Kiti Johánnak, de azért senki sem tudott reá rosszat.

Négyen ballagtak ki egyszer a Bakonyba egy csendes nyullesre. A kántor, az ispán, a jegyző meg a jáger. A vadászserenese nem hagyta el őket. Akadt nyul is bőven s a hogy elfaradtak, a Mogyorod-patak partján leültek egy kis áldomásra. Kotyogott a kulacs kissé sürűbben. Delelő szép nap volt. Az erdő szoruján áttört az ég korongjának sugáradata. A madár altató nótákat csicseregett párjának s úgy déli órákban elfogta a jágert is a szender. Hanyat dült a pázsitos fűvön; a puskája ott hevert mellette. Két karját kitérte s lehunyt pilláira a virágos gesztenyefa lombja vetette árnyékát.

A mint ránehezült a súlyosodó álom; a poharzó czimboráknak valami jutott az eszébe. Egymást biztatgatták.

— Rajta, tegyük csuffá a nyulak veszedelmét.

A kántor részeg volt. S míg a nótárius kiszedte a jáger puskájából az éles sörétet s csupán a vaktöltést hagyta a hüvelyben, előkerült a kántor a zombékos patak iszapos partjáról, hol a zöld sás között ráakadt a vizi-tyuk fészke s elcsente belőle annak négy tojasát. A tojást feltörte s így elhelyezte annak a tartalmát a vadász két nyitva maradt tenyerében. Hogy ezzel készen volt, egy lelőtt vad nyulnak kiomló vérével bekente elől is, hátul is a saját kabátját s azután egy nádszárnak

totta őt elég komoly embernek a házasságra. Gondolkozott is a módozatokon, hogy miképen közeledhetne Ellához felépülése esetén. Egy kissé restelte ugyan a kudarcot, de megnyugtatta magát azzal, hogy Ella talán meg fog neki bocsátani és szerelmével begyógyítja azt a sebet, melyet a hülsen asszony ütött szívében.

Mikor aztán felkelhetett, orvosai egy évre elküldték őt délvidékre, hol volt elég ideje komolyan elmélkedni elhibázott életéről. A csalódás nyomokat hagyott lelkén és önkénytelenül vágyódott egy lény után, aki megértse és szeresse őt. Napról-napra édebb érzéssel gondolt Ellára, kiről egyik barátja leveleiből azt hallotta, hogy bár többen megkérték kezét, nem akar férjhez menni. Ez a hír bizonyos reménységgel töltötte be a Deér László szívét és elhatározta, hogy levélben megkéri az Ella kezét.

Négy, öt megkezdett levelet tépett össze, míg végre készen volt a hatodikkal, mely így hangzott:

„Édes Ellám! Mint bűnbánó megyek elébe és kérem, hogy adja vissza elvesztett boldogságomat. Könnyelmű voltam, semmi más, de könnyelműségemet megbűnhődtem. Csillógó, értéktelen kő miatt eldobtam az aranyat. Bocsásson meg, ha maradt még jó szívében irántam egy csöpp abból a vonzalomból, melyet egy meggondolatlan tett szétszakított. S ha maradt szívében csak egy gondolat abból az időből, midőn még szeretett, ne oltsa azt el lelkében, hanem küldje ide hozzám, hogy drága kincs gyanánt szívembe zárjam mindörökre. Tudjon elfeledni, megbocsátani és én akkor a legboldogabb ember leszek a világon.“

Deér Lacinak a válasz a mosolygó narancsfák alá nem sokára megérkezett. Kévs szó volt a levélben, de kisugárzott azokból is az a nemes lélek, mely meg tudott bocsátani. Mintha csak a régi boldogság dala esendült volna meg a Deér Laczi fülében, mikor azt a drága irást olvasta. Ella igent mondott, végtelen gyöngédséggel biztosítván Laczit, hogy a mult keserűségét eltemette. egy boldog élet reménységét tüzvén a könnyelműleg emelt hantok fölé.

*

Deér Laczi ma boldog ember. A napokban meglátogattam őket a tiszakeszi hátrban levő birtokukon. Mintha csak a boldogság templomába léptem volna, mikor szalonjuk ajtaja megnyitott előttem. Egy szőke, fürtű, bájos gyermek szaladt elélem, arczán mosolylyal, mintha régen ismert volna. Beszélgettünk hosszan a multról, a boldogságról és a szívek egyetértő szeretetéről. Azután áttértünk a mindennapi életre, ifjukorunk bohókás, könnyelmű tetteire, mikor még csak éreztünk, de nem gondolkoztunk komolyan az életről.

Ebéd után bementünk fekete kávéra a Laczi szobájába. Íróasztalán ott volt az Ella arczképe és egy aranyfoglatu kristály pezsgős pohár. Ez utóbbin önkénytelenül elmosolyodtam, mit észrevehén a bájos háziaszony, csak ennyit mondott: én kívántam, hogy az a pezsgős pohár ott legyen, mert talán, ha a mását falhoz nem vágja Laczi és ennek következtében nem érte volna első házasságával oly fájó csalódás, talán nem lennénk most ilyen boldogok.

éles levelével kezdé csiklandozni Johán jáger orrát.

A cseh mély álmában először csak morgott. Nyilván azt hitte, hogy valami vaddarázs incselkedik vele, vagy a szarvas tanyáról elrepül dongó légy. Hanem ami sok, sok, Egyszer, hogy erősebb leve a csiklandás, mind a két kezével odakapott a két orezájához s a szétzuzott tojással magát bemázolta. Persze, hogy harsogó kacagás lett erre a dologból. A jegyző, meg az ispán a fuldokló nevetségől a fűben hemperegtek. A kántor meg vérig sértő gunnyal ingerkedett tovább:

— Hát német, miféle pomádét kentél az orrodra.

Az álmából felriadt Jóhannak több már nem is kellett. Egyebet nem tudott, csupán azt érezte, hogy ő most csuffa vagy téve. De gonoszul csuffa. A másik pillanatban felkapta mellette levő puskáját s azzal kétszer lőtt, a már akkor iramban szaladó kántorra.

Ekkor következett aztán a tragikomédia. A kántor elesett, mint hogyha csakugyan meg lett volna löve. A Johán, a jáger feleszmélt. Az ispán harsányan reája kiáltott:

— Gyilkos! Emberölő gyilkos!

A völgy, a tölgyes, a hegyek oldala visszagozta zugva:

— Gyilkos! Gyilkos! Gyilkos!

A szegény Johán előtt most már tisztán állt a dolog. Csakugyan embort ölt, lelőtte a kántort, öt gyermeknek apját. Oda állt melléje s a mint nézte, nézte a véres ruháját, kezdte költögetni:

— Pajtaszkám! Ébredj fel, Biz' Isten nem akartalak meglőni.

A kántor nem ébredt. Csak egy mély sóhajlás tört ki a melléből, mint a haldoklónak utolsó fohásza.

Meglibbent a fáknak a levele s valami siró szél kezdte dudolását. Az ispán zordonan ismétlé:

— Gyilkos vagy, megölted! Soh'se lesz ily jó torku kántor többé a világon!

— Ébredj fel, pajtaszkám! — esengett még Johán — mert... mert... — azután nem tudott már többet mondani. Keserves zokogás fakadt ki belőle. — Jaj, jaj, jaj! Százzorosan jaj az én fejemnek! — S az erdő zugása elnyelte a nagy, erős ember keserves sirását.

Persze, hogy később feltámadt a kántor, leve nagy vigasság. A kökényesi csárda gerendás ivójában három cigány húzta, a négy ember járta. A betévedt paraszt a fejét csóvalta.

Városi közgyűlés.

Debreczen, szeptember 27.

Debreczen szabad kir. város törvényhatósága ma tartotta meg közgyűlését a városháza nagy tanácstermében. A közgyűlés érdekes tárgysorozata, különösen a közvilágítás ügye iránt való érdeklődés sok bizottsági tagot gyűjtött egybe a díszes teremben.

Tíz órakor nyitotta meg gr. Degenfeld József főispán a közgyűlést. — Első sorban ő felsége a királynak 70. évi születésnapja alkalmából kelt köszönő kézírata olvastatik fel s a tanácsnak azon javaslata, mely szerint a kézirat levéltárba tétessék, egyhangulag elfogadtatik.

Kiss Albert orsz. képviselő indítványa folytán a közvilágítás ügye a 7. sz. után fog tárgyalás alá vétetni.

Következett Simonffy Imre kir. tanácsos, polgármester jelentése az 1900. évi július és augusztus hónapról, melyet a közgyűlés egyhangulag tudomásul vett.

A m. kir. belügyminiszternek a városi közgyűlésnek a nyomda fejlesztése ügyében hozott határozatát jóváhagyó leiratára vonatkozó tanácsi előterjesztés tudomásul vétett.

A gazdasági tanintézetnek a Pallagra

helyezése czéljából adandó költsön fedezése végett kijelölt regále kártalanítási kötvények feloldatása ügyében a tanács előterjesztése tudomásul vétett.

A gróf Degenfeld-téri árusátráknak használati szabályzata és díjtételei ügyében kelt tanácsi intézkedés a belügyminiszter által azzal terjesztett vissza, hogy a feltételek és díjszabályok a közgyűlés által állapíttassanak meg, s a megállapítás után terjesztesenek vissza ő hozzá.

A díjtételeket és használati feltételeket, — melyek már megállapítottak — a tanács azon javaslattal terjeszti a közgyűlés elé, hogy azokat fogadja el és hagyja jóvá.

A díjtételeket a közgyűlés részletesen tárgyalta.

Az 1-ső pont szavazás után fogadtatik el. A 2-ik pontnál a díjak befizetésénél, dr. Nagy Zsigmond a díjak befizetésének drákói szigorán kér enyhíteni. Indítványa elfogadtatik.

A befizetés 3 napra hosszabbíttatik meg. A 3., 4. és 5. pontok változatlanul elfogadtattak. A 6. pontnál azonban hosszabb vita fejlődött ki. Dr. Kola János, dr. Benedek J., Vecsey Imre, dr. Bakonyi Samu, dr. Szántó S. hozzászólása után a közgyűlés Vecsey Imre indítványát fogadja el, amely a büntetések mértékéül a járdák tisztántartására vonatkozó szabályrendeleteket kéri vétetni.

A 7—12. pontok eredetében változatlanul elfogadtattak. A 13. pontnál Aczél Géza főmérnök az árusátrák bérének felemelését indítványozza. A közgyűlés a jelen évre a már megállapított bért fogadja el.

Következett ezután a közvilágítás ügyének tárgyalása, melyet a tanács azzal a javaslattal terjeszt a közgyűlés elé, hogy az 1886. évi 21. törv.-cz. 11. §. figyelembe vételével a szabályzat 1900. október 30. napján lépjen ugyan életbe, ugy azonban, hogy a légszusz szolgáltatás a város részére és az ezzel összefüggő egyéb teendők 1901. évi január hó 1-én vegyék kezdetüket és hogy az előmunkálatok minél előbb megkezdethessenek, javasolja a városi tanács, hogy az igazgatói állás betöltésére a pályázati eljárás mellőztessék s igazgatóul Debreczeni Jenőt ajánlja. A szakbizottság tagjaiul pedig az 5. §. 3. bekezdése értelmében Körner Adolf, mint elnököt, Oláh Károly és Roncsik Lajos tanácsnokokat, a bizottsági tagok közül pedig Szabó Kálmán, Bechert Manó, Balogh Mihály, Nádasdy Alajos bizottsági tagokat ajánlja, — Komlóssy Dezső a vegyészeti teendők végzésére K. Kiss József biz. tagot ajánlja. Igazgatóul a közgyűlés Debreczeni Jenőt választja meg egyhangulag, kinek feladata lesz az összes gépészmérnöki teendők végzése. Javadalma évi 4800 kor. és a tiszta jövedelemből 3%.

Kálmánchelyi Mór volt mezőrendőrkapitány és Szathmáry János volt belső állatorvos fegyelmi ügyében a tanács előterjesztése elfogadtatik.

Nagyvárad sz. kir. város átirata a bécsi községtanácsnak ama határozatából kifolyólag, melyben kimondta, hogy hivatalos átirataiban a magyarországi helyneveknek német nevet használandja — hasonlómű véleménynyel támogattatik.

Csanád-, Heves-, Szilágy-, Maros-Torda- és Kolozsvármegyéek átiratai, valamint Szatmár-Németi sz. kir. város tanácsának átiratára vonatkozó tanácsi előterjesztések elfogadtatnak.

Következett egy rendőrfogalmazói és egy számvéviségi számtisztai állásnak választás utján való betöltése. A kandidáló bizottság tagjai lettek: Nemes Kálmán, Zádor Lajos, Dicsőffy József, Márk Endre, Pálffy Gábor és Berger Jenő.

A szavazatszedő bizottság tagjai lettek: Az egyik bizottság elnöke: Lengyel Imre. Tagjai: Bihari István és Kaszanyitzky Endre. Jegyző: Tóby Elek.

A másik szavazatszedő bizottság tagjai: elnök: Szabó Kálmán, tagok: Tafler Ignác és Szilágyi Bálint; jegyző Szabó Kálmán.

A rendőrfogalmazói állásra candidátat-

tak: 1. Bereczky Lajos, 2. Mile Pál, 3. Horváth József.

Rendőrfogalmazónak 71 szótöbbséggel, 42 ellenében, Bereczky Lajos választott meg.

Számtisztnek Nagy Lajos választott meg azon feltétellel, hogy 2 év alatt az államszámviteltani vizsgát tartozik letenni.

Az izraelita hitközség iskolai segély iránti kérvényére vonatkozó tanácsi előterjesztés elfogadtatott s 1300 korona segély megszavaztatott.

Hasonlóképen elfogadtatik a gör. kath. s ág. hitv. ev. egyházak segélyt kérő folyamodványra vonatkozó tanácsi javaslatok is.

A lelenczházzal kapcsolatos gyermekvédő egyesület részére a tanács javaslatához képest 20.000 koronát szavaztatott meg.

A számonkérőszék jegyzőkönyve tudomásul vétetik.

A debreczeni ipartestület kérvényére vonatkozólag a tanács azon javaslata, mely szerint a „debreczeni ipartestületi hitelszövetkezet“ kültagjai közé 10 kamatozó üzlet rész jegyeztessék: elfogadtatik.

Kerep Gábor és Tóth József városi adóvégrehajtók részére 200 frt segélyt szavaz meg a közgyűlés a tanács előterjesztéséhez képest.

A városi nyomdának 1898. évi számadása tudomásul vétetik.

Az epreskerti faraktárnok számadása tudomásul vétetik s a felülvizsgálat tárgyában a tanács előterjesztése elfogadtatik.

A közkórházi pénztár és ügykezelésnek július hóban történt megvizsgálásáról szóló jelentés tudomásul vétetik.

A tanácsi javaslat a görög kath. egyház részére ideiglenes templomhely kijelölése tárgyában elfogadtatik. Hasonlóképen az országos színész-nyugdíjalap javára szedendő díj megállapítása tárgyában is. A polgármester azon indítványt tette, hogy ezen pótlék is a szegények pénztárába folyjék be. Indítványa azonban nem volt elfogadható.

A zálogüzletek kamatainak leszállítása ügyében tett tanácsi előterjesztés, mely szerint az értékpapírok 10%, arany és ezüstneműek 15% és egyéb tárgyakra nézve 20% legyen megállapítva, — elfogadtatik.

Posta József, Burai János és Zsom József tulajdonjog bekebelezési engedély iránti kérvényeik felett hosszabb vita fejlődött. Komlóssy Arthur főjegyző a tanács javaslata ellen foglal állást, s ellenzi az engedély megadását. Dr. Bakonyi Samu, Torday Gábor hozzászólásai s Márk Endre azon indítványa után, hogy az a napirendről levétessek, a közgyűlés az engedélyt megadja a fent nevezett folyamodóknak, a tanácsot pedig utasítja, hogy a márcziusi közgyűlésen tegyen előterjesztést.

Az 1900. év II-dik negyedéről szóló állategészségügyi jelentés tárgyában tett tanácsi előterjesztés elfogadtatik.

HIREK.

Jönnek a színészek.

Debreczen, szeptember 27.

Öt hónapi vándorlás után ismét megérkeznek városunk fala közé Thália papjai és papnői. Ma már egyrésze itt van közöttünk és örvend a rég nem látott színháznak, mely — mintha más képet mutatna mostan — derültebb képet mutat a megérkezett vándoroknak.

Isten hozta őket! Örömmel üdvözljük derék színészeinket, akik vándorlásuk helyén is megmutatták, hogy a művészet iránti nemcsak felbuzdulás vezérli őket. Sok elismerést hoztak magukkal el Nyiregyházáról és M. Szigetről, hol az önzetlen szeretet és elismerés övezte őket.

Várva-vártuk őket mi is már. Hiszen öt hónap mulva szinte szükségét érezzük a színház megnyitásának. A finomultabb izlést nem képes már kielégíteni az orfeum kezdetleges műsora, sem az oly czirkuszi látvá-

nyosság, minőt Debreczenben az utóbbi időben láthattunk.

Komjáthy igazgató nemes becsvágygyal igyekszik úgy szervezni társulatát, hogy az minden tekintetben kiállja a versenyt más vidéki társulatokkal. Nincs okunk kételkedni abban, hogy az esetleg felmerülő hiányokat tapintatosan, a debreczeni közönség igényeinek megfelelőleg fogja eltiúntetni. Kezesség erre az igazgató kedvelt egyénisége.

Olyan társulati tagok, mint a Tanaypár, F. Kállay Lujza, Kiss Irén, Szabó Irma, Breznayné, Sárossy Paula, Perényi Margit, Karaes Imre, ifj. Szathmáry Árpád és a többiek bizonyára az egész közönség szeretetét bírják s bátran megállanak helyüket az ország első színpadán is. Tulságba hajtott kíválmakkal elő nem állhatunk s hisszük, hogy a közelebb beálló évadban is mindenek teljes megelégedésére fog szerepelni szintársulatunk.

Bár elkövetkeznék már az idő Debreczenben is, hogy ez az öt hónapi vándorlás megszüntetettnek. Ha Arad és Kassa keresztül tudta ezt vinni, bizonyára Debreczen is megteheti, csak egy kis jóakarattal kell hozzá.

De nem recceminálunk!... Üdvözljük ezennel szeretett színészeinket, kik a távolból édes örömmézzettel térnek vissza városunkba.

Kitartás, egészség, erő legyen velük e beállandó évadban s hir, diosóság koszoruzza fejüket!

Szírén.

— **Bécsi nagyiparosok Debreczenben.** A bécsi nagyiparosok és gyárosok ma érkeztek meg Debreczenbe, hogy megnézzék Debreczent, s élvezzék a város, valamint a debreczeni gazdáknak s azoknak a nagykereskedőknek vendégszeretetét, kikkel évek óta üzleti összeköttetésben állanak. A bécsiek, kik jelenleg Debreczenben időznek, a következők: Schleifelder Hugó nagybizományos, Kiselek Johan, a szövetség elnöke, Vieröckl Rezső, a szövetség alelnöke, Oberdorfer József, Weller Károly, Horváth Károly, Ziegler József, Mayer Károly, Eckert Henrik, Müller Károly, Steininger Mihály, Bäck Frigyes, Teodorovits Milán, Böhm István, Schleifelder Ottó, — továbbá Schindler János, Schlerka Károly és Zahner Ferencz, a „Produktivt Gesellschaft“ tagjai. Ma reggel kilencz órakor a vendégek az epreskertbe mentek ki a város által rendelkezésükre bocsátott fogatokon, hol Király Gyula tanácsnok üdvözölte őket a város nevében. A vendégek ezután megnézték a Markovits ménestester által elővezetett, a város tulajdonát képező méneket s elragadtatással nézték a város remek lovait. Majd a tehén- és a fiatal bikaállományt nézték meg. Az epreskertből a társaság a vágóhidra ment, hol Csáky János igazgató kalauzolása mellett megnézték a vágóhid berendezését, a jéggyártást. Különösen a jéggyártás tetszett a bécsieknek s gratuláltak, hogy Debreczennek ilyen pompás jéggyára van. A vágóhidról Ungváry József hízalójába mentek, hol a sertésállományt tekintették meg. Majd Nagy Jakab mintaszerűen berendezett s modernül felszerelt hízalójába kocsizott a társaság. Mikor a vendégek megérkeztek, a Magyaritestvérek zenekara fogadta őket a Rákóczy-indulóval, mi leirhatatlan lelkesedést keltett a bécsiek között. A hízalda megzemlése után az e ezélra készített ponyvasátorban terített asztalok mellé ültek a vendégek. A szivélyes s vendégszerető házigazda, Nagy Jakab, pazar lakomával várta a vendégeket, kikkel együtt voltak a debreczeni meghívott vendégek is: K. Tóth Mihály dr., mezőrendőrkapitány, Leidl Emil, Vavra János, Csáky János, Steiner Jakab állatorvosok, dr. Freund Jenő, dr. Fejér Ferencz, Stern József, Borbély Miklós főhadnagy, Farkas Albert, Péter Gábor, ifj. Schwarz Vilmos, Ungváry József, Jobbágy Bálint, Szentesi János s még számosan. A harmadik fogásnál felemelkedett dr. Freund Jenő a házigazda Nagy Jakab s a debreczeniek

nevében üdvözölte a vendégeket. Utána Schleifelder Hugó a bécsiek nevében magyar nyelven köszönetet mondott azért a szives vendéglátásért, melyben őket részesítették s örömeik adott kifejezést, hogy Debreczenbe eljöttek. Utána Kiselek Johan, Kovács János, Stern József s még számosan mondtak felköszöntőket. A Magyarok tüzes magyar nótái mellett a kedélyes hangulat mindinkább emelkedett és egyik toaszt a másikat érte. A kedélyes társaság a délutáni órákig maradt együtt, nem győzve megköszönni a szivélyes vendégszeretetet, melyben Nagy Jakab házában részesült. Délután a vendégek a Nagyerdőre rándultak ki.

— **Iskolaszéki ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház iskolaszéke 1900. év szept. hó 28-án d. u. 4 órakor a tanítók otthonában ülést tart, melynek tárgyai: Tanítótestületi elnökválasztás, s a már két ülésről elhalasztott két dolgot az iskolák fejlesztése tárgyában.

— **Elhunyt urnó.** Özv. Tamássy Károlyné urnó elhunytáról a következő gyászjelentést vettük:

Mély fájdalommal tudatjuk szeretett jó anyánk, nagyanyánk özv. Tamássy Károlyné, szül. Paczek Anna folyó hó 26-án reggeli 9 órakor élete 73-ik évében több hónapi súlyos szenvedés után történt esendes kimúltát. Kedves halottunk földi részei e hó 28-án (pénteken) délután fél 3 órakor fogtak a piacz utcai 30-ik számú háztól az ágost. evang. egyház szertartásai szerint a cegléd-utcai sírkertben örök nyugalomra letétni. Mely gyász alkalomra az elhunyt rokonait, ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debreczen, 1900. szeptember hó 26-án: Tamássy Béla neje Brunner Idával és gyermekeivel; Tamássy Berta férje Békessy Lászlóval és gyermekeivel; özv. Tamássy Gézáné Szilágyi Erzsébet gyermekeivel.

— **A joghallgatók segítő egyesülete** tegnap d. u. 6 órakor tartotta alakuló gyűlését dr. Kérészy Zoltán jogkari dékán vezetése mellett, ki hasznos tanácsokat adó beszéddel nyitotta meg a közgyűlést, hangsúlyozván, hogy a debreczeni jogászfizetség bizonyára ezután sem fogja magát befolyásolhatni oly áramlatoktól, melyek az ifjuságot felekezeti és sokszor politikai jelszavak alatt rontják és szétdarabolják. A nagy tapsal fogadott beszéd után megajtták a választást, elnökké közfelkiáltással Kun Bélát választván, ki hosszabb beszédben fejtette ki azon okokat, melyek az ifjusági ügyeknek ez évben is vezetésére rábírták. A tisztikar többi részét így alakították meg: főjegyző: ifj. Rácz Lajos 2é. jh., aljegyző Torday Lajos 1é. jh, pénztárnok Szabó Elek 3é. jh, könyvtárnok Molnár Béla 4é. jh., ellenőr Tóth Kálmán 3é. jh. Választmányi tagok: Mészáros Károly, Sipos Béla 4é. jh., Fráter Ernő, Kun Eiemér 3é. jh., Barabás Andor, Márton Jenő 2é. jh., Pirkler Ernő és Aménfalvy Árpád 1é. jh.

— **Elhalasztott tárgyalás.** Harangi János bűntényében, melyet tegnap tárgyaltak az esküdtbírótság előtt, a törvényszék a kir. ügyész véleménye alapján elhalasztotta a tárgyalást, mert az orvosszakértők ellenkező véleményen voltak a halálozás okára nézve. Dr. Fráter Imre ezredorvos véleménye szerint ugyanis a halált a csuporral való megdobás idézhette elő, míg dr. Isoó törvényszéki orvos véleménye szerint az ütés nem idézhetett elő végzetes eseményt. Az iratokat most felterjesztik az országos orvosi tanáshoz véleményezés végett.

— **Parasztokoskodás.** Reszkető testü, töpörödött kis emberke állit be Fittler Jenőhöz, ki most Erdélyi fogalmazót helyettesíti.

— **Mit akar?** — kérdezi Fittler a reszketően alázatos embert.

— **Alácssan megkövetem,** azért gyűntem

vóna, mert hogy a feleségem elhagyott vót, osztán nem tudom: merre van. Tessék megmondani, hogy hol keressem!

— **Menjen a pokolba!** Honnan tudjam én, hogy hol kóborol a maga felesége?

— **Mert hogy azt mondták volt nekem,** hogy itt a rendőrségen mindent tudnak, hát mondok, akkor ezt is tudhatják!

Aztán dohogva távozott el.

— **Kiütötte a szemét.** Szabó István napszamos előtt örökre emlékezetes marad az az időpont, amikor Busa Nagy Gáborral összekülönbözött. Künn dolgoztak a Pallagon s vitába elegyedtek, melynek folyamán Szabó földre teperte Nagy Gábor, kinek a fia segítségére sietett s lerángatta róla Szabót. Nagy Gábor dühre lobbanva tápázkodott fel és egy hasított fával neki ment Szabónak s úgy fejen vágta, hogy a balszeme rögtön kifolyt, majd több ütással a testét verte össze. A súlyosan sérült embert kórházba szállították.

— **A költőpap esküvéje.** Debreczen város közszeretben álló lelkésze, a kitünő író, Kőnyves Tóth Kálmán, tegnap tartotta esküvőjét özv. Péter Pálné, szül. veskőci Budaházy Izabella urnóval. Az anyakönyvi hivatalban délelőtt kilencz órakor volt a házasságkötés megerősítése, mely után a háznál Kiss Albert ev. ref. lelkész s országgyűlési képviselő adta rájuk az egyházi áldást. Boldogság kövesse egybekelésüket!

— **Idegennyelvi tanfolyamokat** nyit f. évi október hó 1-én Kereskedelmi Akademiánk a francia, német, angolnyelv gyakorlati elsajátítására felnőttek számára. A négyes csoportok heti három-három külön tanórát az előadó tanárok résztvevőkkel együttesen állapítják meg. Beiratás díja 4 korona, az egész tanévre kötelező tandíj pedig előleges havi 12 koronával fizethető. Jelentkezést elfogad és részletes fölvilágosítást nyújt a Kereskedelmi Akadémia igazgatója naponta d. e. 11—12 és d. u. 5—6 órákban.

— **Hagy kár.** A tegnapi esküdtzéki tárgyalásnak meg volt a maga humoros epizódja is.

Az elnök felteszi a kérdést a vádlott édesanyjának, hogy volt-e valami kára a fia halálával?

— **Igenis volt,** kéremalással a tekintetes urat, mert eltört a csuprom, — felelt a kérdezett nő.

— **A nóta vége.** A szép Szabó Klára tegnap létrára állott, hogy az ablakokat megtörölgesse. Vigan ment a munka s a leány gondtalanul dalogatta a szerelmes szívből fakadott nótákat. Egyszer azonban megcsuszamlott a létra s a nótáskedvű leány lezuhant a kövezetre. Ajkán fagyott a nóta s véresre zuzódott testtel szedték fel a földről. Most a szép Szabó Klára nagy kinok között fekszik gazdája lakásán.

x Feltűnést keltő, szép és divatos uri divat ujdonságok érkeztek a közelgő őszi idényre, u. m. remek férfi és fiu fehéreneműek, gallérok, kézelők, kalapok, különleges nyakkendők, zokkendők, harisnyák, esőernyők, illatszerelk, uti bőröndök stb. Fekete Jakab elsőragu uri divat, kalap, fehérenemű és cipő üzletébe. Debreczen, főtér, kistemplom mellett.

x Az ezredéves kiállítás orvosi juryra a Ferencz József keserűviz-nek valamennyi hasonnemű viz között, egyedül ítélte oda a Nagy Milleniumi érmet, továbbá egyedül tiszteltetett meg ő Felsége által egy legmagasabb kitüntetéssel. **A Ferencz József keserűviz-ből,** mint rendszeres adag, egy boros pohárral, reggel éhgyomorra véve, elégséges.

— **Halálozás.** Paksy Zsuzsanna özv. Földessy Vilmosné asszony folyó hó 26-án reggeli 3 órakor, életének 51-ik, özvegységének 16-ik évében, rövid szenvedés után

elhunyt. Földi részei folyó hó 28-án fognak Simonffy-utca 11-ik számú háznál tartandó rövid ima után, a czepléd-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

x Jó forgalmu utcazi fűszerüzlet teljes berendezéssel kiadó. Czim a kiadóhivatalban.

Képes levelező-lapok legújabb és legnagyobb választékban csak a Csokonai-papírkereskedésben kaphatók.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti táviratai. —

A perzsa sah elutazása.

Budapest, szeptember 27. A sah tizenegy órakor utazott el a Hungáriából József Ágost főherczeggel egy kocsiban. A házak perzsa és magyar lobogókkal voltak díszítve. A pályaudvaron megjelentek az összes notabilitások. A sah a legnagyobb drágaköves ruhájába volt öltözve. A díszszázadot végig szemlélte s József Ágosttal kezét fogott. Felkérte, hogy tolmácsolja a király előtt háláját, s megköszönte neki előzékenységét. Széll Kálmán előtt meg elragadtatással beszélt a fogadtatásról, hálásan lekötelezve mondott köszönetet a magyaroknak. Szavait Neriman khán tolmácsolta. A sah ezután ismétlen kezét fogott József Ágost főherczeggel, Széll Kálmánnal és kíséretével a perzsa himnusz hangjai mellett robogott el a vonat. Az utczán sűrű tömeg éljenezte a visszatérő főherczegét és Széll Kálmánt.

József főherczeg pöre.

Budapest, szept. 27. József főherczegnek a Czirkvenicza bérlőtársaság elleni ügyében ma döntött a kuria. A bérletet megszüntnek mondta ki és a költségeken a társaságot elmarasztalta.

Öngyilkos szerelmes pár.

Arad, szept. 27. Monti Lajos, husz éves gyógyszerészsegéd, egy előkelő aradi család tagja, beleszeretett a szintársulat fiatal, szép tagjába, Váray Mariskába, örök hűséget fogadtak egymásnak és Monti feleségül akarta venni a leányt, de októberben be kellett volna vonulnia önkéntesnek. E miatt való elkeseredésükben ma reggel a leány lakásán agyonlőtték magukat s mind a kettő szörnyet halt.

Öngyilkos igazgató.

Budapest, szept. 27. Baumann József Madách-utcazi elemi iskolai igazgató, ma reggel felakasztva találták egyik félreeső helyen. Az öngyilkos feleséget s öt gyermeket hagyott hátra. Levelet irt feleségének, melyben azt írja, hogy mára tanunak volt beidézve, de ő kartársa ellen nem tanuskodik, inkább megöli magát.

A kínai háboru.

— Legújabb távirat. —

Sanghai, szept. 27. Minden jel a háborura mutat. Kanton környékén ismét gyilkolják a keresztényeket s a külföldiek sírját megszenteltelenítik.

Ifjuság.

Debreczen, szeptember 27.

A legnagyobb kiméletlenséggel számos erős vádat dobnak manapság az ifjuság szemébe s az úgy védekeznek, hogy következő esetben behunyja a — szemét. Derék védekezés! De hát mit is csináljon, mikor érzi, hogy oly igaz mind, mint hogy a napba nem lehet sokáig bele tekinteni.

Vagy tán csak rágalom!

Oh nem! Akkor megmozdulna a magyar ifjuság, megmutatná, hogy ne merészelje senki őt igaztalanul bántalmazni. De most, mikor téletlenséggel, tehetetlenséggel vádolják s irgalmatlanul szemébe csapják, hogy nem tud lelkesedni, ha meg is üli talán nagyjainak emlékünnepe — szokásból teszi, akkor nagy bölcsen hallgat, hogy azt mondja: igazatok van! Hogy mi a szép, mi a jó, mi a nemes? Magas fogalmak, mit a mai fiatalság nem tud megérteni.

Ne menjünk messze, csak gondoljunk vissza a mult heti művészestélyre.

Ott volt-e az akadémia ifjusága? Element-e, hogy tapsoljon azoknak, akik művészetekkel brilliroztak?

Oh hát miért ment volna el, tudja is ő, mi a szép, mi a lelkesítő!

Hogy Rákosi Sziai öntudatos művészi játéka mily magas nivón állott, hogy Polónyi bravuros játéka s Fedák Sári elegáns, sikeres mozdulatokkal kísért tetszetős, bájos, elragadó éneke mennyire tetszett s mennyire lelkesítették a közönséget, azt már az ott meg nem jelentek is tudják a lapokból, de az ifjuság legnagyobb része még onnan is — bajosan.

Hol volt az ifjuság, akinek lelkesednie kellett volna?

Hol volt az ifjuság, akinek legelsőbb kellett volna odakiáltani jelenlétével, hogy mi vagyunk a közvélemény, mi vezetünk ott, ahol szépről, nemesről, művészetéről van szó?

Nem akarom e nyílt titkot én is elő találni.

Ha tán Fedák Sári s Polónyi Elemér nagy népszerűségét nem is említem, de egy Rákosi Szidi művészetét ismerni kell talán minden magyar ifjunak, akiben még él csak a legkisebb szikrája is a szépért, nemesért, művészetért való lelkesedésnek?

Oh, de ha nem él!

Vagy talán annyira ismerik már Rákosi Szidit, hogy most feleslegesnek találták őt meghallgatni? Akkor rosszul ismerik, mert aki őt csak egyszer is hallja, az nem mulaszthatja el többé, hogy alkalomadtán ne tapsoljon neki!

Ha csalódtam valaha, úgy százszorosán csalódtam Debreczen ifjuságában. Azt hittem, csupa tűz, csupa lelkesedés, akit nemes ambíció, nemes dolgokra ösztökélés? . . . tétlennek, tehetetlennek találok!

Bele mélyedhetnek az iskola falán belül történő dolgokba is, de minek? Így is szemébe lehet vágni, hogy nem méltó rá, hogy jelenleg Debreczent tartják lakhelyüknek. Ilyen ifjakat nevelt ezelőtt is Debreczen?

De az ifjuság egy kevés védelmére a vád után, hibáztassuk-e jelen esetben a rendezőseget is, aki nem gondoskodott a főiskola ifjusága számára olcsóbb jegyekről. — Mert, bár megfizethetetlen nevetségig kevés az a 2 korona a szereplő művészeknek játé-

káért, de hát sok szegény fiúnak, akinek talán lett volna rá egy koronája, nem volt kettő. Nem szabad megfélekedezni az ilyen dolgokat rendezőknek soha az ifjuságról, mert az anyagi haszon is nagyobb volna amúgy, — de meg így ők segítik elő, hogy nem jelenik meg ott az ifjuság, ahol megjelennie kötelessége volna különben.

Ha más időben történt volna ez, ha nem ismernők a mai fiatalság közönyösségét, úgy tüntetésnek kellett volna neveznünk ez elmaradást, mely a szereplők ellen irányult.

De sajnos, hogy nem az!

Bár megmutatnátok, hogy nincs igazam?!

Egy jogász.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Különös divat.** Újabb idő óta Párisban a jó modorhoz tartozik, hogy a finomabb hangverseny-kertekben a hallgatóság fűtyöléssel kísérje a zenekart. E furcsa divatot a Párisban tartózkodó amerikaiak kezdték meg, a kik nagy számban látogatták az előkelőbb hangversenyeket. Az amerikaiak kevés kivétellel valódi fűtyölő művészek és a hallgatóság nem vette zokon, mikor egyszer hangos fűtyöléssel kísérték a megtetszett dalokat. Sőt a darab bevégezte után felhangzott taps is inkább szölt az amerikaiaknak, mint a muzikusoknak. A példa és az elismerés hatott s a következő darabnál már az eddig hallgató amerikaiak is fényes bizonyítékát adták sajátos tehetségüknek. Az eredmény pedig az, hogy előkelő párisiak, kik eddig nagy illetlenségnek tekintették a nyíltan való fűtyölést, most buzgón gyakorolják magukat a természetadta hangszeren.

* **Koldusok párbeszéde.** — Hun vótál vaksi?

— Vaksi bizony a sánta-nagyapád. Csak hévatalban világtalan az én két szemem.

— Hászen az én lábom is akkor biccezent, mikor a nemes város szógálatába álok.

— Hát osztán mi vót a mai bevétel?

— Két bankó forint, megy egy két tiz pohár gogyorium. Hát neked?

— Nem jól megy a kereset kolléga. Verje meg a teremő ezt a hunczut nipsiget kenyirrel szőlővel meg pakli masinával akarja kiszurni a szemünket, alig győzöm elajándékozni.

— Egye meg a fene ezt a koldusságot, ez sem ér már semmit se.

* **A francziak Falbja.** A neve A. Duponchel s azzal foglalkozik, hogy jó előre megjósolja az egyes esztendő közepes hőmérsékletét és ennek alapján meleg, mérsékelt, hideg esztendőkre sorozza őket, a szerint, a mint a közepes hőmérséklet tizenegyedfél fok alatt, tizenegyedfél és tizenegy fok között és tizenegy fok fölött van. — Ámbár ez az eredmény nagyon kétes értékű, ha egyszersmind azt is nem tudjuk, milyen a nyara, vagy tele az illető esztendőnek. De hát tiszteljük azért a tudós meteorológus igyekezetét s a ki győzi, ellenőrizze a jóslásait. Azt mondja Duponchel, hogy az 1901-ik esztendő átlag egy fokkal hűvösebb lesz a rendesnél, az 1902-ik esztendő azonban már egészen normális, 1903 a hideg 1901-hez csatlakozik, azután következik mérsékeltnek az 1904. és 1905. s mint meleg esztendő 1906. Az 1907-ik év még melegebbnek mutatkozik majd, míg 1908. újra esik s ennek felel meg 1909. és 1912. is. Az 1912-ik esztendő állítólag a leghidegebb lesz az új század első negyedében. Hanem azontul már nem lesznek csak meleg és mérsékelt esztendők. A mérsékeltnek fog tartozni az 1913-ik, 1914-ik, 1918-ik, 1919-ik és 1920-ik esztendő.

* **Vendéglőben.** Vendég: Jó a nyulpecsenye, József? A lelkére kérdem.

Pinczér: Nem tudom bizonyosan, de ha tetszik, uraságod költségére megkóstolom.

* **A walesi herceg gyerekkorából.**
A walesi herceg maga beszéli, hogy gyermekkorában egyetlen kívánsága volt: cigány szeretett volna lenni. Átkozta a sorsot, a mely őt hercegnek és nem vándorló cigánynak teremtette. Elmondta, hogy mint játszott egy izben testvérel, a nemrég elhunyt Albert kóburgi herceggel „cigány”. t. Egyik kastély közelében levő erdőbe mentek, nem épen a legbecsületesebb uton szereztek egy csirkét, kitekérték a nyakát, az erdőben tüzet gyújtottak és megakarták sütni a koppasztatlan madarat. A herceg emlékszik arra is, hogy ezután a kaland után nagyon kikapott királyi papjától és azóta elnyomta lelkében a cigányélet után való vágyat. Az idők folyamán teljesen elveszítette cigányos hajlandóságait, de egyben még ma is közös sorsa van a kóbor néppel: őt is, őket is rendszerint rendőrök kísérik.

* **Furcsa fogfájás.** Az atyafi benyit a fogorvoshoz:
— Fáj a fogam.
— No, hamarosan kivesszük.
— Jó lesz.
— Hát csak üljön le. Nyissa ki a száját.
— Ezzel a fogóval akarja kihuzni?
— Ezzel hát.
— Kicsi lesz.
— Már hogy volna kicsi. Ezzel huzok én ki minden fogat.
— Az én fogam azonban a gyomromban van, mert verekezés közben kiütötték, én meg lenyeltem.

REGÉNY.

A „Világ Szive”.

— Regény 2 kötetben. —

Angolból fordította: **Krampera János.**

(Folytatás.) 100.

Maya pillanatra megállott szülőinek kopersója előtt, meghajtá magát előttük s tovább ment.

— Lásd, Ignatio, — így szólt hozzám, — tele van már a halálnak ez a csarnoka, részemre és utódaim részére nincs is már hely benne. Bizonyára nem jelent jót ez. Am legyen, — sohajtott fel, — mi van abban végre is, hogy hová temetnek, ha már egyszer meghaltunk. Részemről szivebben alszom a föld ölén, vagy a víz alatt, semmint aranyba foglalva álljak itt örök időkig s drágakövekből készült szemmel bámuljak a sötétségbe. Igen, ha rajtam álana, a földbe szeretnék temetkezni, mert így legalább virágok fakadnának testemnek porából.

Igy haladtunk el az arany halottak társasága előtt, a kik, úgy tetszett, mintha szemmel tartanak lépéseinket, míg csak újra egy ajtóhoz nem értünk, mely fölött nagy lámpások égtek. Az ajtót két pap őrizte kivont karddal, melyeket felénk szegeztek, annak jelöl, hogy meg kell állanunk.

Erre a papok, kik idáig kísérték, eltűntek mellőlünk s mi magunkra maradtunk.

— Adjátok meg a jelt, őrizői a kapunak, — mondá Maya.

Felszólítására a kivont kardú emberek egyike halk és különös kiáltást hallatott, olyanformát, mint ahogy a kis gyerek szokott felvisítani. Mikor felpereznyi időközök után harmadszor is hallatá ezt a különös hangot, belülről ugyanolyan, de hangosabb kiáltás felelt rá. Erre az ajtó hirtelen kitért s egy borotvált fejű, komoly tekintetű férfi jött ki rajta.

— Kik vagytok, a kik beboesáttatást kértek a szanktuáriumba? — kérdé — istenek vagy ördögök, férfiak, avagy asszonyok?

— Két férfi és egy nő vagyunk, — felelé Maya, — papjai és papnője a Szivnek s azért jöttünk, hogy a Szivnek Tanácsa

előtt itéltesünk, mint ahogy ahhoz jogunk vagyunk.

— Ismeritek-e a Szivnek jelét, jelét a Testvériségnek, Egységnek és Szeretetnek, hogy át meritek lépni a szanktuárium küszöbét, melynek átlépése halál a beavatatlannak?

— Ismerjük, — felelt Maya és egyikünk a másik után megadá a jelt.

— Ismeritek-e a Szivnek titkos jelét, hogy átléphessétek ezt a küszöböt? — kérdé tovább. — Máskülönbén eredjete vissza és itéltesetek a közönséges bíróság előtt.

— Én ismerem, — mondá Maya — és én felelek társaimért is. Bocssással hát, hadd lépjek be és ezek itt velem együtt, mert őseimtől öröklött jogomnak ezimén vagyok itt s be vagyok avatva a külső jelekbe épen úgy, mint a legbelső misztériumokba.

A férfi erre visszavonult s az ajtó bezáródott mögötte. Nemsokára újra megjelent s így szólt:

— Jelentést tettem a Tanácsnak s a Tanács akarata az, hogy lépjete be.

— Jöjjetek utánam, — szólt Maya hozzánk — s ha beszélnek hozzátok, ne szóljatok addig semmit, a míg látjátok, hogy én felelek helyettetek.

A papok leeresztették kardjukat s átmenve az ajtókon, — mert kettő volt ilyen s a kettő egy rövid sikátorral volt összekötve — újra ott állottunk a Sziv Városának szanktuáriumában az ismeretlen isten képe előtt. Ez alkalommal azonban a hely nem volt üres.

A kis oltár mögé három szék volt téve s ezeken ültek arannyal és drágakövekkel gyönyörűen díszített ruhákban Tikal, Mattai és Nahua, ki az egyedüli nőszemély volt a társaságban.

Az oltár előtt üres hely volt hagyva s e körül a Szivnek Testvérei rangjuk szerinti sorrendben, számszerint harminczhatan.

Mayától vezetve beléptünk az oltár előtti körbe és szóltanul megállottunk. A jelenlevők közül, úgy látszott, senki sem veszen tudomást rólunk, valósággal ránk se néztek, úgy ültek ott fejüket lehorgaszva s karjukat keresztbe fonva mellükön. Végül a Testvérek egyike, ki legközelebb ült az ajtóhoz és a ki az imént odakinn kikérdezett volt, felállott s Tikalhoz intézve szavait, így szólott:

— Őrizdje a Szivnek! Olyan áll előtetek, ki azt állítja magáról, hogy tagja társaságunknak s vele együtt még két másik, a kikért ő szavatol s a kiket — bár idegenek is — rendezettedre megvizsgáltam s úgy találtam, hogy testvéreink a Szivben, ha mindjárt azt nem is tudom, hogy egyébként kik és mik lehetnek.

(Folyt köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

MINDENMŰ

ISKOLAI SZEREK

RENDEIVŰL NAGY VÁLASZTÉKBAN ÉS
LEGOLCSÓBBAN A

**CSOKONAI PAPIR-
KERESKEDESSEN**

KOSSUTH UTCZA 13. SZ. ALATT
SZEREZHETEK BE.

UGYANITT

ISKOLAI KÖNYVEK KÖTÉSE

LEGOLCSÓBBAN ELVÁLLALTATIK.

Legdusabban berendezett

BUTOR

GYÁRI RAKTÁR

Piac-utca 71. szám alatt

(a Corso épülettel szemben)

Lamberger és Társa DEBRECZEN.

Ajánlják saját gyártmányu butorikat, a legegyszerűbb kivitelől a legfinomabbig, a legnagyobb választékban, **jutányos ár**, pontos, szolid kiszolgálás és **3 évi jótállás** mellett.

PRELOVSZKY ANDRÁS

FÉRFI SZABÓ

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCA.

Van szerencsém tudatni, hogy az őszi és téli időnyre bevásárolt

gyapju-szővet ujdonságaim

megérkeztek.

Hazaflas kötelességem tudatában bevásárlásomnál a legnagyobb súlyt a **hazai gyártmányokra** fektettem ugyan, de mindamellett az eddig is keresett **angol készítményekből** is nagyválasztékú készlet felett rendelkezem.

Elvem a régi, — vagyis a legjobb anyagból esinos szabású öltözéket **olcsó árban** szolgálni.

A nagyérdemű közönség szives pártolását továbbra is kérve, maradtam

tisztelettel

Prelowszky András,

férfi szabó.

Aranyéremmel kitüntetett tökéletes

fagymentes kutszivattyuk

60 koronától kezdve

díjtalan felállítással, — egyéb építkezési vastárgyak házhoz szállítással **gyári áron** kaphatók.

A szüret időnyre pedig

minden külföldinél jobb és olcsóbb

szintén aranyéremmel díjazott, saját gyártmányu

Borsajtók és szőlőzuzók

lesznek raktáron a

Debreczeni

Vasöntöde és Géplakatosság

Péterfia — Hadház-utcai telepen,

mely mindennemű gazdasági, ipari- és háziartási gépek javítását is legjutányosabban végzi.

KÖNYVKÖTÉSZET. * PAPIRKERESKEDÉS.

CSONKONAI-NYOMDA

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 13. SZ.

Ajánkozunk a sokszorosító-szakmába vágó mindennemű munkák elkészítésére. Modern berendezésünkkel és kitűnő munkaerőnkkel a legnagyobb igényeket is kielégíthetjük.

Könyvnyomdánkban mindennemű egyszerű, de izlées nyomtatványok, valamint művészies kivitelű diszmunkák is készülnek és pedig:

KERESKEDŐK RÉSZÉRE:

Árjegyzékek, körlevelek, számlák, jegyzékek, levélpapírok és borítékok, címkek, osomag-jegyek, áru-mintajegyek, bevásárlási könyvecskék, üzleti kártyák, csinos reklámplakátok és egyéb nyomtatványok.

TANINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Az összes naplók, osztálykönyvek, diszes bizonyítványok, havi és évi értesítők, jegyzőkönyvek és tankönyvek.

ÜGYVÉDEK RÉSZÉRE:

A legtöbb nyomtatványt raktáron tartjuk, a készleten nem levőt pedig — bármily mennyiségben — a legrövidebb idő alatt készítjük el.

PÉNZINTÉZETEK RÉSZÉRE:

Mindennemű üzleti könyvek és egyéb kezelési nyomtatványok, u. m.: napi ıvek, lejzáti jegyzékek, sorsolási értesítések és egyéb ismertetések csinos füzetekben, szerződések kötelezvények, váltók, biztosítéki okiratok stb.

VIGALMI RENDEZŐK RÉSZÉRE:

Izlées kivitelű bál meghívók, szinlapok, programmok, belépti jegyek, diszes táncrendek, stb.

KÜLÖNBÖZŐ ALKALMAKRA:

Eljegyzési és esketési jegyek és egyéb családi értesítések elegáns kartonra vagy mindennemű új divatú finom papírra nyomva, névjegyek, levélpapírok stb.

Könyvkötészetünk a modern technika eszközeivel dusan felszerelt könyvkötészet és diszmű-intézet, elvállalja gyors, olcsó és izlées elkészítését:

Iskolai könyvek,
Könyvtárak,

Ipari és kereskedelmi könyvek,
Nyomtatványok,
Diszes táncrendek

Emlékkönyvek,
Albumok,

és minden e szakmába vágó különlegességeknek.

Ajánljuk a kor igényeinek
megtelelően berendezett

Papirkereskedésünket

melyben a legjobb minőségű papír-, író-, rajz- és festészeti szerek kaphatók. Ajánljuk továbbá dusan felszerelt papírgyári raktárunkat, mindennemű irodai-, osomagoló-, levélpapírok beszerzésére, továbbá iskolai írkok és füzetek, tollak, tollszárak, teljes irodai és iskolai berendezésekre.

A Debreczeni Ellenőr

kiadóhivatala a legjutányosabb áron vállal
hirdetéseket feltűnő és izlées kivitelben.

Minden munka a legnagyobb gonddal kiállítva mindamellet más
kezdetleges kivitelnél olcsóbb áron.